

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

15. An irregularis valiè absolvat? Idem dicendum est de interdicto, & suspensio. Et an pœnitens graviter peccet petens absolutionem ab eo irregulari, quem scit illam non posse conferre sine gravi ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

tus nominatim Romæ (ut vidi ad valvas S. Petri) vel etiam ob percussione Clerici, non obstante ista denunciatione, & notitia percussione Clerici audeat confessiones ad se recurrentium audire, & cum accedentes idiotæ, & simplices sint, vel minus versati in istis confidenter accedunt, nec vitandos sciunt. Cum itaque (ut ex rationibus adductis patet) fundamentalis jurisdictio respectu absolutionis per excommunicationem simplicem (exclusis aliis pœnis) non videatur ablata, non video cur Absolutio annulletur. Hæc interim subijcio prudentum iudicio, & Ecclesiæ, alteram autem sententiam Doctorum communi vestigio magis tritam, tanquam securiore sequor, alteram tanquam non improbabilem propolui. Hucusque Marchant.

6. Sed ego puto prorsus non esse recedendum à negativa sententia, & contra Victoriam vide Hieronymum Llamas in *Summa*, p. 1. cap. ... *quæst.* 15. qui falsam ejus sententiam vocat; est enim contra communem Doctorum opinionem teste Coninch. de *Sacram.* *disp.* 4. *dub.* 10. *num.* 99. Sayro de *Cens.* *lib.* 2. *cap.* 6. *n.* 6. Castro Palao *tom.* 6. *d.* 2. *punct.* 13. *n.* 9. Marco Serio concivi nostro viro quidem docto, *tom.* 2. de *officio Parochi*, *disput.* 1. *dist.* unica, *quæst.* 11. *num.* 1. & aliis; dicendum est igitur cum Avila de *Cens.* *part.* 2. *cap.* 6. *disp.* 3. *dub.* 1. *concl.* 3. Quòd si Sacramentum pœnitentiæ administraretur ab excommunicato non tolerato extra articulum necessitatis, erit nullum.

7. Probatur; nam talis Sacerdos extra casum necessitatis vel nullam habet jurisdictionem, vel ut propriis dicam habet eam impeditam, & ligatam; ergo, Et hanc conclusionem intelligo etiam de confessione venialium, nam ad absolvendum à venialibus etiam requiritur jurisdictio, & hæc datur ab Ecclesiæ, & per consequens, potest tolli, vel ligari ab ipsa Ecclesiæ, nam res per eandem causas dissolvitur, per quas nascitur. Hinc sequitur, quod licet aliquis cum ignorantia invincibili confiteatur hujusmodi Sacerdoti, confessio erit nulla, & veritate comperta, erit necessariò iteranda, & loquor de confessione mortalium. Hoc autem corollarium intelligitur quando ignorantia est particularis hujus, vel illius pœnitentis, secus si sit ignorantia communis, & talis Sacerdos habeat aliqualem titulum, v. g. Sacerdos qui in Hispania est nominatim excommunicatus, & denunciatus, vel notorius percussor Clerici venit in Siciliam, ubi hoc ignoratur, & confertur sibi beneficium parochiale, confessiones quas audit valide sunt. Quicquid in contrarium asserat Palatius in 4. *dist.* 17. *disp.* 7. *col.* 12. Probatur, nam titulus præsumptus, & communis error facti conferunt jurisdictionem, ut ait Cajetan. in *Summ.* *verbo absolutionis impedimenta*, & *verbo confessionis iteratio*. Navarr. *cap.* 9. *n.* 4. & alij Auctores qui fundantur in l. *Barbarius*, ff. de *offic. Prætoris*.

8. Secundò, nam in hoc casu potius præsumendum est quod Ecclesiæ vult prospicere communitati & salutem Fidelium dando jurisdictionem huic Sacerdoti, quam punire illum cum tanto detrimento Fidelium.

RESOL. XIII.

An Sacerdos suspensus valide absolvat? Ex part. 5. tract. 10. Ref. 52.

Sup. hoc in §. 1. Ref. 1. post seq. prope finem §. penult. & in §. 1. Negativè respondet Sotus in 4. *dist.* 22. *quæst.* 1. *artic.* 5. *conc.* 2. & *dist.* 18. *q.* 3. *art.* 3. dicens absolutionem datam à suspensio esse nullam. Sed meritò hanc sententiam ex ejusdem fa-

milia refellit Victoria in *Summ.* de *Clavib.* *n.* 227. ne §. ult. de & Cajetan. in 3. *punct.* 9. 82. *artic.* 9. Vide etiam in *co.* 1. *n.* 23. ex doctrina Reol. in duabus p. mislin.

Navarrum *cap.* 9. *num.* 7. quia si talis Sacerdos ante habebat jurisdictionem, valida est ejus absolutio, ut aperte patet ex *Extravag.* ad *evitanda*, & ita hanc sententiam docet etiam Ludovic. à Cruz in *Bulla Cruc.* *disp.* 1. *cap.* 2. *dub.* 18. *n.* 7.

RESOL. XIV.

An Sacramentum Pœnitentiæ ministratum à Sacerdote interdicto sit nullum, & ejus absolutio invalida? Ex quo aliqua alia inferuntur circa hoc? Ex p. 5. tract. 10. Ref. 62.

§. 1. Affirmativè respondet Phil. Faber de *cens.* in 4. *sent.* *dist.* 15. *q.* 1. *disp.* 5. *cap.* 1. *n.* 23. quia privatio ministerij hujus Sacramenti non est privatio potestatis Ordinis; ergo jurisdictionis, quia nulla alia adest potestas, ut patet; censura autem Ecclesiastica, ut *supra* diximus, & ipse Suarez falsus est, non privat potestate Ordinis, sed jurisdictionis. Cum ergo in tali administratione sit carentia potestatis, & jurisdictionis, nulla est absolutio quòd si aliquis bona fide accedat ad Sacerdotem interdictum, & ab illo absolvatur, dicendum est sicuti in aliis casibus, in quibus sit defectus ex parte Sacerdotis: ut si quis baptizetur ab aliquo sine intentione debita; in his autem casibus dicimus esse absolutum, non quidem vi Sacramenti, quòd nullum est, sed ex pia & misericordii clementia Dei. Ita Faber.

2. Sed ego contrariam sententiam teneo, quia interdictum non privat potestate Ordinis & jurisdictionis, sed impedit ulum licitum illius, nec aliud colligi potest ex juribus allatis. Solum potest obijci, quòd personaliter interdictus æquiparatur excommunicato, ut *supra* dictum est, à quo certum est auferri omnino ulum jurisdictionis si denunciatus & non toleratus sit; atque ita absolutionem sacramentalem ab eo collatam esse invalidam. Huic soli objectioni responderi potest æquiparari præcisè quoad hoc, quòd est esse utriusque prohibitum ulum activum hujus Sacramenti, atque ita uterque peccabit illud ministrando, non tamen quantum ad ablationem jurisdictionis & invaliditatem Sacramenti, cum hoc non reperitur in jure expressum de interdicto sicut de excommunicatione. Quòd si urgeas, personaliter interdictus non potest valide absolvi: ergo nec absolvere. Patet antecedens ex *supradictis*. Respondetur esse disparem rationem, quia invaliditas absolutionis receptæ ab interdicto non provenit ob defectum jurisdictionis in absolvente, sed defectu debite dispositionis, quia cum peccat recipiendo illam, reddit eam invalidam; invaliditas verò absolutionis lata ab interdicto ex nullo capite provenire potest; & ita valida est, quia peccatum quòd committit conferendi absolutionem, non potest illam invalidare; & ex alia parte interdictum non absorbet jurisdictionem. Hæc Cornejo in 3. *p.* *tr.* 5. de *interd.* §. 1. *disp.* 2. *dub.* 3. *q.* 4.

RESOL. XV.

An irregularis valide absolvat? Idem dicendum est de interdicto, & suspensio. Et an pœnitens graviter peccet petens absolutionem ab eo irregulari, quem scit illam non posse conferre nisi gravi peccato, & ponat obicem, ita ut absolutio sit invalida? Et

Sup. hoc in Ref. præterita magis late, & in alio §. ejus annor.

Sup. hoc lege doctrinam Reol. & §. not. seq.

Sup. hoc in tom. 3. *tr.* 1. Ref. 4. §. penult. & in Refol. §. 1. & *supra* in *tr.* 3. Ref. 20. signanter in §. 1. & in aliis §. confirmantibus & contravenientibus doctrinam præcitati §.

De Absolut. Sacramentali. Ref. XVI. 233

Et quid, si poenitens accedit & petit bona fide? Ex p. 4. tr. 2. Ref. 68.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam docet novissime Hurtado *disput. 1. de irregularitate diffcult. 11. n. 19.* ubi sic ait: Existimamus contra aliquos absolutionem à peccatis factam ab irregulari esse nullam, quia irregularitate impeditur quis ab usu Ordinum quantum potest ab Ecclesia impediti, Ecclesia autem potest absolutionem à peccatis irritare, quia quamvis sit usus potestatis, seu jurisdictionis Ordinis, pendet tamen ab Ecclesia quoad applicationem subditorum, quia ex vi Ordinis nullus est determinatus, absolutio autem in non subditum est nulla. Ita Hurtado, & ante illum Avila *de cens. part. 7. disp. 2. dub. 6. conclus. 7.* quod confirmatur, quia absolutio est actus Ordinis ex parte potestatis activæ, licet connotet jurisdictionem ex parte materiæ.

2. Verum mihi contraria sententia placet, quam docet Petrus Cornejo *in 3. part. D. Toome tract. 5. de irregular. disp. 5. dub. 3. quest. 3. num. 4.* Villalobos *tom. 1. tract. 21. diffcult. 2. num. 8.* ubi sic ait: [No esta privado de la jurisdicción en el fuero de la penitencia segun la mas probable opinion de fuerte que licitamente puede el provisor ó obispo aunque este irregular dar licencia a un sacerdote para que confiese y si el irregular oyesse confesiones aunque peccaria mortalmente porque haze officio de orden, mas si de hecho absolviere validia la absolucion porque tiene potestad de orden y de Jurisdicción y así como el que esta prohibido de celebrat por estar descomulgado ó irregular si celebrasse, conflagraria, lo mismo es à qui.] Ita ille, & ante illum Suarez *de censur. disp. 40. sect. 2. num. 45.* & novissime hanc sententiam tenet etiam Præpositus *in 3. p. q. 5. de irregular. dub. 3. num. 13.* ubi sic asserit. Dubitari potest, an absolutio impensa ab irregulari sit valida, quando scilicet ratione irregularitatis impeditur eam impendere. Suppono futuram validam, si quis per judicem non sit nominatim declaratus irregularis, juxta *Extravag. ad evitanda*, cum in gratiam aliorum saltem eo casu relinquatur usus jurisdictionis; quamvis peccet irregularis, si se ingerat; questio verò procedit in casu quo irregularitatis sit per judicem promulgata, negat Avila, asserit Suarez, si non inveniatur obex ex parte poenitentis quod dicit sensisse viros doctos à se consultos. Idem censet de suspensione ab Ordine, & de interdicto, quæ sententia est valde probabilis, quia irregularitas non irritat actus Ordinis, etiam eos, qui sunt ex institutione Ecclesiæ, ut consecrationem templi, altaris, calicis, &c. nec etiam irritat actus jurisdictionis, nam irregularis præcisè ratione irregularitatis non impeditur, quo minus possit etiam licetè excommunicare, leges ferre, &c. ergo ex hoc cap. absolutio sacramentalis non redditur invalida. Hæc Præpositus loco citato.

3. Sed pro praxi circa præfens dubium dicendum est cum Turriano *de censur. lib. 8. disput. 58. dub. 2.* lectula ignorantia poenitentis in casu de quo loquimur non posse validam esse absolutionem, quia peccaret graviter petens absolutionem ab eo, quem scit non posse illam conferre sine peccato gravi. Sed sic accedat poenitens bona fide, existimans illum Sacerdotem posse absolvere, quia est toleratus ab Ecclesia, & publicè exercet officium suum, valida erit absolutio. Ita ille. Sed Præpositus, ut visum est, hoc etiam admittit in casu, quo irregularis esset publicè denunciatus, quod tu semper intellige, quando poenitens accedit bona fide.

Aliter poneret obicem, & ex hoc capite absolutio esset invalida, & ita hanc sententiam affirmativam etiam si irregularis sit publicè denunciatus, præter Doctores citatos tenet etiam Coninch. *de censur. disput. 18. dub. 1. num. 7.* probans absolutionem ab illo datam esse validam, licet Hurtado & Avila ubi supra, & Navarr. *in manual. cap. 9. num. 8.* doceant, quòd suspensus & interdictus invalidè absolvit.

Sup. his supra prope finem § Verum. hujus Ref. à veris. Idem censet. & in duabus Ref. præteritis.

RESOL. XVI.

An si non adsit Sacerdos nisi mutus, possit in articulo mortis absolvere moribundum signis, aut scripturæ. Et supponitur esse de essentia sacramentalis absolutionis, ut proferatur voce humana.

Et negatur Angelos ministrare posse Sacramenta etiam per corpora assumpta? Ex part. 11. tract. 6. & Misc. 6. Ref. 14

§. 1. **S**uppono esse de essentia absolutionis Sacramentalis, ut proferatur voce humana. Ita communiter Doctores, asserentes Sacramenta novæ legis essentialiter constare verbis humanis, defectu quorum negant Angelos ministrare posse Sacramenta, etiam per corpora assumpta; quia nequeunt in illis humana verba exercere. Lege Cajet. *3. p. q. 64.* ubi Scotum impugnat, *dist. 7. q. 1.* affirmat quodlibet suppositum intellectualem posse Sacramentum Baptismi ministrare: fundamentum sumitur ex Christi institutione, quæ nobis usu, & traditione Ecclesiæ constat: præcipue ex Florentino in decreto Eugenij: ubi primò de omnibus Sacramentis universaliter affirmat, ea verbis perfici. Secundo, formam hujus Sacramenti assignans, ait, esse verba absolutionis, quæ Sacerdos proferat, cum dicit: *Ego te absolvo, &c.* Sumi autem eo loco verba à Concilio secundum proprietatem, confirmat exceptio quam infra addit de sacramento Matrimonij, cujus causa, inquit, efficiens regulariter est mutuus consensus, per verba de præfenti expressus, ubi addens, Regulariter, ostendit in reliquis necessaria esse verba proprie sumpta; nam exceptio, ut Juristæ aiunt, regulam firmat. Confirmatur: nam pari modo possent reliqua etiam sacramenta sine verbis à ministro prolatis, sed tantum scriptis, confici. Nemo autem dixerit, Baptisimum, Confirmationem, Eucharistiam, Ordinem, Extremam-Uncionem, perfici tantum scripto. Majorem ostendo; quia non minus forma hujus sacramenti, quam reliquorum colligitur ex verbis Scripturæ, constat autem, formam aliquorum sacramentorum propriis verbis humanis esse proferendam: ergo & hanc.

Sup. hoc, quod hic supponitur infra ad medium § Sed superius hujus Ref. veris. Auctores verò, & in 10. 4. 11. 8. in Ref. 111. §. 12. & §. Re obstat. & seqq. Sed lege eam per totam, & alium §. ejus annor.

2. His positis, difficultas est, an saltem in articulo mortis, si non adsit alius, nisi Sacerdos mutus, possit absolutio nutibus, vel scriptura impendi. Et negativè respondet Nicolaus Ylambert *in 3. p. 1. 3. disp. 8. art. 3. n. 8.* ubi sic ait: Si verba propria & ore Sacerdotis prolata, essent de essentia formæ sacramenti Poenitentia, Christus Dominus non videtur satis prudenter providisse salutem hominum; quia potest interdum contingere, ut fideli moribundo nullus adsit Sacerdos, quam mutus, vel clinguis; ergo in tali casu absolutio per eum data scripto, vel nutu valebit: ergo cum essentia hujus sacramenti, & formæ illius eadem sit extra casum necessitatis, ac in casu necessitatis; sicut mutus ille, vel clinguis validè absolvit moribundum sibi præsentem, sic etiam absolutio quoad suam essentiam non postulabit quod sit vocalis, & pronuncietur ore Sacerdotis. Respondetur, negando, sequi ex nostra senten-

Act. his in
censur. lib.
hujus Ref. 68.
in fine eam
notare.

JURON
Mora
10 II
E III